

שנה ח'

גליון מס' 383

פרשת אמור

ה'תשפ"ג

בית הכנסת לתורה ולתפילה שטפנשט
כולל אברכים לעין - לפני
כולל אברכים להורא - אחרי
רחוב מרשיל 13 בני ברק

תלמוד תורה
"תורת אמת" שטפנשט
עני הלויים

כתות הת"ת
מכנה לישיבה קטנה ליל הסדר
ה'תש"פ - 35 אלעד

בית הכנסת

בית שטפנשט - גבעתיים
בקר הצדיק שטפנשט
רחוב רבי'ם 1 גבעתיים
כולל אברכים * בית כנסת * מדרשה
* מרכז מתנדבים לנוקמים

הכנסת אורחים ואש"ל ברומניה
לקבוצות יהודים - בחינת מראש
מחנה קבר האצטדיון האולימפי שטפנשט
רחוב אלוונבט 2 שני מאקוריי אש"ל - חינה

מקוה טהרה

מפעל קליטה אדסה
וקטא דבסא
עור וסיוע להשפחות ברחוב בני
התמים ושבתות השנה

אור מתורתו

שיעורי תורה ברחוב הארץ בני חיוק
וערבי יהדות לעם שבשדות, מחדשת
גדולי המעיינים ומכי רחמים

הספרייה התורנית ומזון און
להצעת יהדות הונגרי
וחבר העיתונים שטפנשט

טוב תורני

"תורת אמת - שטפנשט"
להוצאת כתבי רבותי הקדושים
לביט שטפנשט - רחוב - החכמי הונגרי

מפעל האנציקלופדיה
החכמי רומניה

מספרייה המפני יתון להשיג
במשדור התלמוד
אנציקלופדיה מילתית שטפנשט
אבות אמת - שטפנשט
רשפי קודש - רחוב
סגולת נלכים - נסין

על ובה:
היא עניני בית מילה
היא עניני האמה
היא עניני נישואין ופגוע טאני.
ילמד עניני - מדרש הלימוד
כחור שיר משה - עניני שטפנשט עתיקים
אלבום עם שני דיסקים

יול על ידו טובון
"תורת אמת שטפנשט"
הצטרפו לקבוצת הליון כל שבוע
6160303@gmail.com
טלפון: 03-579-03-03
פקס: 03-616-5110

באר בשדה

גליון תורני מבית המדרש דקהל שטפנשט • מהנעשה ונשמע במוסדות שטפנשט

באר חפרוה שרים

ילקוט מתורת רבותינו הקדושים זע"א בפרשת השבוע

להזהיר את הגדולים שינהגו בענווה

אמור אל הכהנים ואמרת אליהם (כא. א.) פירש רש"י "אמור ואמרת להזהיר גדולים על הקטנים". משה רבינו ע"ה נצטווה להוכיח ולהזהיר גם הגדולים בתורה ויראה, על מדת הקטנות והענווה, לב לא יכשלו ח"ו במדת הגאווה, כי זה גורם טומאה לנפש יותר מכל העבירות שבעולם, לפי שהשכינה בורחת ממנו, כמאמרם ז"ל אין אני והוא יכולין לדור כאחד (סוטה ה.). וזהו שמסיים הפסוק 'לנפש לא יטמא בעמיו', שע"י מדת הגאווה הוא מטמא את נפשו ומעתה הרי הוא כעמא דארעא, ואין לו שום יתרון ומעלה מתורתו ועבודתו כלל.

(מרו רבינו האדמו"ר מסאדיגורה זצ"ל)

להזהיר גדולים על הקטנים

אמור אל הכהנים וגו' ואמרת (כא. א.) ופרש"י להזהיר גדולים על הקטנים, היה מרגליה בפומיה של כ"ק האדמו"ר מביאין זי"ע, 'להזהיר' מלשון זוהר והארת אור, והכוונה בה שלע האדם לאגור את הארת הימים הגדולים, מועדים וזמנים, ולהאיר מהם על הימים הנמוכים והקטנים, 'להזהיר גדולים על הקטנים'.

תורת הזריזות

אמור אל הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם לנפש לא יטמא בעמיו (כא. א.), איתא ב"תולדות" שפסוק זה בא לרמוז לנו איך להינצל מעצלות בעבודת ה', 'לנפש לא יטמא בעמיו', היינו כי עצלות היא בחי' מת, יען כי חסר חיות, הרי הוא כמת אלא שיש להזהר בעבודת ה' שלנו שתהיה בחיות וביזריזות, וזהו 'אמור אל הכהנים', כהנים זריזים הם, זריזות היא בחי' של חי, כי בכך נהיה דבוק לחי העולמים.

אזהרה יתרה לכהנים שלא יתגאו

אמור אל הכהנים בני אהרן (כא. א.) לבאר מדוע כפל הכתוב 'הכהנים' ו'בני אהרן'?, והנה הפסוק 'אמור אל הכהנים בהיות כאשר צויה ה' למשה לאמר לכהנים שיקדשו עצמם אך פן ירום לבב הכהנים ויתגאו ללבם לאמר מי כמוהם אשר בהם בחר ה' מכל ישראל להקדישם בקדושה והאכילם קדשי שמים שאסור לזרים, בוודאי הם חשובים לפני המקום מאוד וחיבתו להם יותר מכל ישראל וירום לבבם על אחיהם בני ישראל, לכן להוציא זה מלבם צוה הקדוש ברוך הוא שיקדיש להם הקדמה אחת שלא ירום לבבם ואח"כ יגיד להם את אשר צוה ה' והוא דבאמת לא שייך שיתנשא האדם אלא בדבר שהוא טרח ויגע עצמו בו מה שאין כן דבר שלא עמל בו כגון יחוס אבותיו לא שייך בזה התנשאות כי במה נחשב הוא. וזהו 'אמור אל הכהנים בני אהרן' כלומר שמקודם תקדים להם מה שחפץ השם יתברך בהם הוא לא מצד עצמם רק מצד היותם בני אהרן שאהרן היה קודש כל כך עד שבקדושתו הכניס בבניו קדושה גדולה קדושי עליון ולא הם עצמם פעלו כל זאת ולכן אין להם במה להתפאר ואחר כך 'ואמרת אליהם לנפש לא יטמא בעמיו' הקדושה שאני מקדש אותם, מה שאין כן כשתאמר להם מקודם ירום לבבם על אחיהם בני ישראל וצוה הש"י להכניסם במדת ענוה לבלתי ירום לבבם.

(קדושת לוי)

סוד הבגדים

והכהן הגדול מאחיו, ללבוש את הבגדים (כא. א.) בספ"ק לב שמח הביא דבר פלא מחותנו רה"ק השר-שלום מבעלזא זי"ע שאותיות ב'ג'ד' מורות על בגידה, דבאלו ימים ב'ג' ד'

שכך וכך יהיה ו'שבת' מורה על השי"ת כי 'שבת שמא דקוב'ה' וזהו 'ממחרת השבת' מכה אמונה בהשי"ת, תוכלו לזכך את עניני ה'לכם'.

תשובה תסייע לו שיוכל לזכך המידות בהם משתמש לצרכיו הגשמיים

וספרתם לכם ממחרת השבת (כג. טו) ענינו של ספירת העומר הוא כידוע לתקן הו' מדות, ולעבוד עמהם לך' אלקינו. והנה הצדיק יכול לעבוד את ה' בכל מדותיו, כי הצדיק רואה ומרגיש שבכל המדות נמצא חיות, ד', כדכתיב 'לך' ד' הגדלה והגבורה והתפארת' וגו' (דברי הימים א' כט. יא) וכל התאוות הגשמיים הם בעיני הצדיק הבל הבליים, וממילא הוא עובד עם המדות שנשפע לו, את ד' אלקיו. אבל האדם הרודף אחר תאוות עולם הזה ואינו רואה שהכל הוא מאתו ית',

זהו מפני שטחו עיניו מראות, אינו יכול לעבודו עם המדות, כי הוא מנצל המדות למען תאוותיו, ולא למען כבוד שמים. ולדוגמא כנשפע לו בחי' אהבה הנלקחה ממדת החסד, במקום שיהיה לו אהבת ד' יש לו אהבות זרות של דברים גשמיים, וכן בשאר המדות וממילא זהו מה שתובעים מהאדם שיקבל עליו עומ"ש באמת, ויכיר שכל התאוות הם הבל הבליים ואין יוכל לתקן מדותיו. וזהו 'וספרתם לכם' מתי וטולו לזכך ולטהר את המדות המנוצלים רק לעניני 'לכם' זה רק 'ממחרת השבת' (שבת אבותי תש"ב היינו 'תשובה') אחרי שתשובו אל ד' לקבל עומ"ש באמת ובאמונה או תוכלו לעבודו עם כל המדות.

ביד האדם לעשות מימי העומר ימי שמחה או ר"ל להיפך

שבע שבתות תמימות תהייה עד ממחרת השבת השביעית תספירו המשיים יום (כג. טו-טז) התורה הק' מלמדת דעת לאדם איך להתנהג בימי הספירה, ומדברת בשבח הימים, ואמרת להם לבני אדם: 'שבע שבתות תמימות תהייה' אם אתם

ע"י אמונה יודכחו את מעשייו הגשמיים

'וספרתם לכם ממחרת השבת (כג. טו) כה אמר רבינו הק' מרן הסב"ק מריז"ץ זי"ע 'וספרתם לכם' היינו שאתם צריכים לזכך מחשבותיכם ומעשיכם בעניני 'לכם', היינו בענינים הגשמיים והארציים. ומאין תשאבו הכח הזה שתוכלו לזכך עניני ה'לכם'? ע"ז באה התשובה 'ממחרת השבת' מכה 'אמונה בהשי"ת', כי 'ממחרת' מורה על אמונה, דאמונה שייך רק על דבר שאינו יודע ואינו משיג בשכלו, אלא מאמין שכך הוא, כמו יום המחרת שעדיין לא בא ואינו יודע מה יהיה למחרת, אלא שמאמין

(תפארת היהודי)

תשתדלו להשבע שבתות יהיו תמימות (ע"ד ואברהם זקן בא בימים) שבא על כל הימים ולא נאבד חשבון הימים במובן הרוחני והיינו שתזכרו בעצמכם במעשים טובים באלו הימים עד 'ועוץ איהר דערגרייכען אזוי ווייט' היינו שתשיגו ש'ממחרת השבת השביעית' שיום חג השבועות יהיה נקרא ממחרת השבת, 'אויף צי מארגני'ס פון יו"ט' והכוונה בזה שחג הפסח יהיה יו"ט ראשון וחג השבועות יהיה יו"ט שני, תספרו חמשים יום וכל החמשים יום כולל כל הימים שבאמצע יאירו ויהיו כמו ימי חול המועד, והכל תלוי במעשיכם הטובים דבאמת דיני ימי הספירה שווים לחול המועד, ולהיפך ח"ו לימי אבילות בר מינן שבשניהם אסורים בנישואין ובתספורת וכו' אולם אם מוזכין את ימי הספירה ועושים בהם מה שצריכים לעשות אז הם נקראים ימי חול המועד ואם לא הרי הם נקראים ימי אבילות ח"ו.

(כ"ק מרן הרה"ק רבי נחום בערניו מסאדיגורה זי"ע)

אפילו ביום המ"ט של הספירה אפשר לתקן הכל

עד ממחרת השבת השביעית תספרו חמשים יום (כ.כ. טו) הענין של ספירת העומר חמשים יום, הוא כדי שבכל יום יום יצא האדם מאחד מהנו"ן שערי טומאה ולדבק עצמו בכל יום באחד מהנו"ן שערי קדושה, עד שביום החמשים יהיה ביכולתו להתדבק בנו"ן שערי בינה כדי לקבל התורה כראוי, לפי"ז היה צריך להיות שאם עבר יום אחד או כמה ימים בלי תיקון הפסיד לכאורה את מה שעבר והו"ל כמעוות שאינו יכול לתקן, אך הש"ת ברוב רחמיו וחסדיו נותן כח לאדם שאפילו אם בכל המ"ט יום לא תיקן כלל, עם כל זה יכול עוד ביום החמשים לתקן הכל בשלימות. וזה מרמז לנו התורה: 'עד ממחרת השבת השביעית' הגעת כבר לממחרת השבת השביעית ואתה עומד כבר ביום חג השבועות, בכל זאת תספרו חמשים יום' עדיין אתה יכול לזכך ולהאיר כל החמשים יום שעברו עד הנה בלי תיקון, דאם נאחזים ביום החמישים כדבעי, יוכל לצרף כל המ"ט יום אל יום החמשים ולהתדבק על ידו בנו"ן שערי בינה, וזהו מחסדי הש"ת.

ומי שאין בכוחו לטהר עצמו אף בסוף ימי הספירה, אין לו עצה אחרת רק לקשר עצמו להצדיק האמיתי והוא יעלה וע"י התקשרותו בהצדיק יזכה לקדש ולטהר עצמו. (ריבנו ארמוה"ז מטשארטקוב זי"ע)

ההעלות ולזכך את כל עניני הגשמייות

וספרתם לכם ממחרת השבת. (כ.כ. טו) הנה כמו דאיתא בגמ' (ביצה כ"ה) 'לכם' לכל צרכיכם, היינו שתאירו ותספרו, מלשון ספרינו, וספירה תזכרו את כל דברי העוה"ז אכילה ושתייה וכדומה, 'מיום הביאכם את עומר', שהיה של שעורים מאכל בהמה, לרמוז בזה כפי"ש" (במדבר ה. ט"ז ע"ש), 'התנופה', להניף ולהעלות את כל אלה 'לד', וזה ה' מטרת כוננת הש"י בנתינת התורה, שע"י התורה נרומם ונעלה את כל הדברים הארציים ומעלה בהמה לר"ה נתיחול לד'. וזה הוא הפירוש (תהלים קט"ו ט"ז) השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם, היינו שיעלו את הארץ למדרגת שמים. וע"ד דאיתא בסה"ק בשם הרה"ק הרבי ר' בער ממעוזיטש על דברי הסבא (וה"ק ח"ב צ"ה). ואתקשטת בקישוטין דלא הוו, היינו שע"י שאדם מעלה כל הדברים הגשמיים מתקשטת הכלה השכינה הקדושה בקישוטין דלא הוו, היינו שלא היה להם עד עתה.

(ישמח ישראל)

וספרתם לכם. (כ.כ. טו) ענין ספירת העומר הוא שכל אחד מישראל צריך לידע מדתו, היינו, שלא ירמה את עצמו שעל פי מעשיו הוא נחשב בין הזכאין, וזו היא ספירת העומר שכל אחד ידע מדרגתו, וכשיתבונן היטב במדרגתו בטח יהיה נשבר לבו בקרבו ויקיים בו הכתוב (ישעי"ג. טו) ואני אשכון ואת דכא, וכאשר השי"ת יהיה אתנו לא ישלוט בנו שום אומה ולשון ונזכה לגאולה שלמה.

(הרה"ק רבי דוד מטאלנא זי"ע - יו"ד י"א אייר תרמ"ב)

כל הברואים סופרים 'ספירה'!

וספרתם לכם ממחרת השבת (כ.כ. טו) פעם אחת אמר היהודי הקדוש מפרשיחא ז"ל לקניינו מהר"ל ועוד שני

ריעיו מתלמידיו המפורסמים, שכל הברואים מוכרחים לספור בימי הספירה בלשוניהם מספר הימים ואף הגויים, והיה לפלא בעיניהם ולקחו גוי אחד והביאוהו אל הבית והיה עמו כל המעט-לעת' ושמעו כל מה שדבר במשך היום, וסיפר להם מעשה שהיה לו עם בהמה שמכר בעד סכום דוקאטין וסכום הזהובים ושמעו מן הגוי שנקב את המחיר שמכר בהמה וזה היה מספר הספירה של אותו יום, ויהיה לפלא!.

(נפלאות היהודי)

כאילו התענה תשיעי ועשירי? והלא בעשירי צם בפועל!

ועיניתם את נפשותיכם בתשעה בחודש לערב (כ.כ. לב) איתא בגמ' וכי בתשיעי מתענים והלא בעשרה מתענין, אלא לומר לך האוכל ושותה בתשיעי מעלה עליו הכתוב כאילו מתענה תשיעי ועשירי (ברכות ח: ו) וקשה: מה זה שהגמרא אומרת שכל האוכל בתשיעי מעלה עליו הכתוב 'כאילו מתענה תשיעי ועשירי', והלא בלי ספק מדובר באדם שהתענה בעשירי, היום הקדוש יום הכיפורים, כציווי התורה, ואם כן לגבי היום העשירי אינו רק 'כאילו התענה', שהרי התענה בו בפועל וכן, לכאורה, צריכה היתה הגמרא ליישב: 'כל האוכל ושותה בתשיעי, מעלה עליו הכתוב כאילו מתענה בתשיעי', ולא להוסיף גם 'ועשירי'!

ועוד קשה אם אכן מצוה מן התורה לאכול בתשיעי, ערב יום הכיפורים, היתה התורה צריכה לכתוב במפורש שמצוה לאכול בתשעה לחודש, כשם שכתבה התורה במפורש 'בערב אתכלו מצות', ולמה טמנה התורה את מצות האכילה בתשיעי ברמז? הלא דבר הוא!

ואכן גם ה'שפת אמת' זי"ע תמה על הלשון 'כאילו התענה תשיעי ועשירי' והלא בעשירי באמת מתענה ואם כן לגבי העשירי אינו 'כאילו התענה'?

והוא מיישב בחידוש נפלא: האכילה בתשיעי כשלעצמה כבר נחשבת כאילו התענה תשיעי ועשירי, זאת מלבד התענית בעשירי, שבו מתענה באמת!

לפי זה, הטעם ה'שפת אמת' מובן גם מדוע מתוודים במנחה של ערב יום הכיפורים. ואמנם בגמרא (יומא פז: ו) התבאר שהטעם לכך הוא שמא טטרף דעתו בסעודה, אבל לכאורה עדיין תמוה, כי מה מועיל היודי בתשיעי, והלא מצות היודי היא בעשירי, שהוא יום העניו?

אולם לדברינו מתיישב הדבר להפליא, שהרי אכילת תשיעי היא כתענית בעשירי, ואם כן הרי הוא מתוודה ביום העניו!

הרה"ק רבי יהושע מבעלזא זי"ע יישב הקושיא והשווה הענין לקרבן, שכן כאשר האדם מתענה הרי חלבו ודמו מתמעטים ונחשב לו כאילו דמו שהתמעט נורק על גבי המזבח וחלבו שהתמעט הוקטל לגבוה, וכך מתכפר כאילו הביא חטאת ואשם, וכמו שאומרים בתפילת יום הכיפורים: 'חלבי דומי הנמעט בצומי תמור חלבים ודמים'. ואם כן, האם יתכן שאדם שלא אכל כראוי בכל ימות השנה ולא שתה כדת, יאמר שצומו הוא כקרבן לכפר עליו, הלא קרבן כזה הוא פיגול ולא יירצה ופסול למוזבח? ומשום כך הקדים לנו הקב"ה את מצות האכילה בתשיעי, כדי שהדם והחלב שהתרבו כתוצאה מהאכילה בתשיעי ויתמעטו על ידי צום העשירי יהיו כקרבן, שהרי באו מאכילת מצוה, וראויים הם להיות קרבים כחטאת וכאשם! כאילו מתענה תשיעי ולכן נאמר 'כל האוכל ושותה בתשיעי, מעלה עליו הכתוב התענה תשיעי ועשירי', כי רק מחמת האכילה בתשיעי נחשב צום העשירי לקרבן ראוי המכפר על חטאי האדם!

(כמוצא שלל רב)

התנצלות הנשמות בערב יום כיפור

ועיניתם את נפשותיכם (כ.כ. לב) באחת השנים כאשר מרן הסב"ק מרוז'ין זי"ע ישב בסעודת ערב יום יו"כ"פ אמר: מחר ביום הדין הגדול והנורא מה תענו על כל מעשיכם כל השנה. אך אמר פה קדוש: תענו הוא לשון תשובה ומענה על הדבר, פירוש שתענו להשי"ת, את נפשותיכם, כי יש לכם נשמות קטנות בעיקבתא דמשיחא ואין לכם שכל איך לעבוד לבורא עולמים, וזהו ועיניתם את

נפשותיכם שיש לכם נשמות קטנות. אבל מה אענה אני, לי אין שום תירוץ, אך מה יהיה תשובתי, ג"כ ועיניתם את נפשותיכם שנתת אותי בין נשמות קטנות וצריך אני לעשות כמעשיהם.

(מרן הסב"ק מרוז'ין זי"ע)

'קשה עלי פרידתכם' - קשה עלי הפירוד בין בני ישראל

ביום השמיני מקרא קדש יהיה לכם וגו' עצרת היא (כ.כ. לו) חכמינו ז"ל אומרים: עצרת היא, עצרתי אתכם אצלי, כמלך שזימן אח בניו לסעודה לכך וכך ימים, כיון שהגיע זמנם להיפטר, אמר: בני בבקשה מכם עכבו עמי עוד יום אחד קשה עלי פרידתכם. מובא ברש"י ז"ל והוא מדבריהם ז"ל במדרש (במד"ד ותנחומא סוף פ' פנחס ובגמ' סוכה נ"ה) חכמינו ז"ל מורים לנו בזה כי עיקרו ויסודו של 'שמיני' עצרת חג הזה הוא אהבה ואחדות. וזהו שאמר השי"ת 'קשה עלי פרידתכם' הפירוד שביניכם קשה עלי מאד, אלא רצוני היא שתחיו חיי שלום ותאהבו זה את זה ומטעם זה מתאספים ומתכנסים יהודים יחד בחג הזה וששים ושמונים בדיבוק חברים ומחוץ השמחה מתאחדים הלבבות יחד ואז אומר השי"ת אני ואתם נשמח יחד.

(מרן הסב"ק מרוז'ין זי"ע)

ישראל אע"פ שחטא ישראל הוא

אלה הם מועדי... אשר תקראו אותם (כ.כ. לו) דרשו חז"ל אתם אפילו שוגגין אפילו מזידין אפילו מוטעין. והרי דברים קל-וחומר, מה כאן שנכתב 'אותם' וע"פ דרש דרשו 'אתם', מכ"ש מה דכתיב 'בנים אתם' וגו' אפילו שוגגין מזידין וכו' אינם אובדים את השם ונשארים בנים להשי"ת.

(חידושי הרי"ם)

ללמוד מסוכה שהיא דירת עראי כך כל הע' שנות חייו הם עראי

'אחותם אותו חג לה' שבעת ימים' (כ.כ. טז) קשה למה לא נאמר כאן חג הסוכות לה' שבעת ימים, כמו שנאמר בפסח (שם כ.כ. ו), 'חג המצות לה' שבעת ימים'. ויש לומר, שידוע שסוכה היא 'דירת עראי' ומרמז בזה שהתעסקות האדם בענייני העולם הזה, צריכה להיות בחינת עראי ועיקר עבודתו יהיה בעבודת השי"ת וזה יש לומר בכוננת הפסוק 'שבעת ימים' - רמז לע' שנות האדם והיינו שחג זה יהיה למען דעת, שכל שבעים שנותיו של אדם, יהיו לה"י.

(פאר ישראל)

טעם מדוע אין עושים סוכות בחג הפסח?

למען ידעו דורותיכם כי בסוכות הושבתי את בני ישראל (כ.כ. טז) פ"י רש"י ז"ל ענין כבוד. בעל הטורים מקשה למה אין עושים סוכות בחודש ניסן בזמן שיצאו ממצרים והוקפו מיד מעניני כבוד? וי"ל לפי שאצל סוכות נאמר 'למען ידעו' כלומר סוכה צריכה דעת, ובכל ימות השנה אדם מלא חטאים ועוונות, שהרי אין אדם חוטא אלא אם כן נכנס בו רוח שטות, נמצא שהוא חסר דעה, לכן אינו יכול לקיים מצות סוכה רק אחרי ראש השנה ויום הכיפורים, משנטהר אדם מחטאיו ונתכפר עליהם אז הוא משיג את הדעת האמיתית ויכול לקיים מצות סוכה.

(חידושי הרי"ם)

משפטי ה'

וירגמו אותו אבן (כ.כ. כג) כתב הגה"ק רבי שלום תאומים אב"ד שטפנשיץ זי"ע שהכונה בזה "וירגמו אותו אבן" שה' ממחר מיתתו תיכף באבן ראשון שלא יקבל יסורים אלא באבן אחד ומת תיכף, כי עונשו של הקב"ה לא כעונשו של בשר ודם שהוא בשנאה ובנקמה גדולה נגד מי שפגם בכבודו, לא כן מדתו של הקב"ה שהוא בחסד ובאהבה ולטובתו, לבררו וללכך תמתי הנגעים להזהיר מקור שורש נשמתו.

(אור התורה - יומ"ד ט"ז אייר)

מע"י נזות השמחה בל"ג בעומר

"שמעו קלא עולו ואתו ואתכנשו להילולא דרבי שמעון"

(זה"ק - אדרא זוטא)

מקור השמחה בל"ג בעומר

מקור מנהג השמחה בל"ג בעומר במירון הוא בספר הק' "שער הכוונות" למקובל האלוף רבי חיים וויטאל, תלמידו של רבן של ישראל האריז"ל, הכותב: "מנהג שהגו ישראל ללכת ביום ל"ג בעומר על קבר רשב"י ורבי אלעזר בנו אשר קבורים בעיר מירון, כידוע, ואוכלים ושותים ושמחים...". וכן כתוב בספר "משנת הסידים" למקובל רבי עמנואל חי ריקי: "מצווה לשמוח שמחת ר' שמעון בר יוחאי, ואם דר בא"י ילך לשמוח על קברו ושם ישמח שמחה גדולה".

רצון הרשב"י שישמחו ביום זה

החיד"א בספרו "עבודת הקודש" מורה באצבע (סימן ח' אות רכ"ג) וז"ל: "יום ל"ג לעומר ירבה שמחה לכבוד רשב"י ז"ע כי הוא יומא דהילולא דיליה, ונדע שרצונו הוא שישמחו ביום זה, כידוע ממעשה הר"א הלוי זלה"ה ומעשים אחרים אשר שמענו ונדעם מפום רבנן קדישין, ויש מי שנהג לעשות לימוד בביתו ל"ג לעומר בי עשרה ללמוד שבחי רשב"י המפורסם בזהר ואדרא זוטא והוא מנהג יפה".

ההבדל בין ז' אדר לל"ג בעומר

בספה"ק "דעת משה" מהרה"ק רבי משה'ניו מבאיאן-קראקא מביא הסבר נאה על השוני הנהוג בין ז' באדר שנתקבל כיום אבל ותענית על סילוקו של משה רבינו ע"ה, לבין יום ל"ג בעומר, יום הסתלקותו של הרשב"י. וכך הוא כותב במכתב לאחינו הר"ק בעל ה"כנסת מרדכי" מסאדיגורה ששאלו בטעם הענין:

"זאת שמעתי משם צדיקי משפחתנו נב"מ, אשר הסבירו הענין מדוע עושין בל"ג בעומר משתה ושמחה ובז' אדר מתענין, כי ביום היא'צ של הצדיק עושין לו נייחא כפי שהיה רצונו סמוך לפטירתו מעוה"ז, והנה משה רבינו לא רצה להסתלק מזה העולם, כדי שיוכל עוד לקיים מצות הבו"ה, וביקש מהקב"ה (דברים ג. כה) אעברה נא וכו', לכן מתענין ביום היא'צ כמו שהיה שרוי בלי משחה, ורשב"י אמר (שבת לג:) מניחין חיי עולם ועוסקין בחיי שעה, ובראי נסתלק מהעוה"ז בשמחה ובטוב לב, לכן עושין ביום היא'צ שלו משתה ושמחה, והוא הסבר נאה".

(דעת משה" - מכתבים)

"לשמוח הלב בשמחה רוחנית ולא שום אבלות ועצבות"

רבינו השל"ה הקדוש מדיש במיוחד כי הרשב"י חפץ בשמחת הלב, שמחה רוחנית, וח"ו לא בעצבות ואבלות. וכך הוא כותב: "ועל קבר רשב"י לומדים הווהר באימה וביראה ובדבקות גדולה, כי כמה ניסים יאירעו שם, וצריכים ללמוד הווהר באימה וביראה ובדבקות גדולה, ואחר כך לשמוח הלב בשמחה רוחנית ולא שום אבלות ועצבות, כי לא באלה חפץ רשב"י, והוא בדוק ומנוסה. ואחר-כך נודרים נדרים ונדבות ומתפללים שם תפילה וכו'. ושוב אודיעכם כי היום יום ראשון הייתי במערת הצדיקים וכו' ורשב"י ורבי אלעזר בנו, ושם למדתי הווהר".

אולי בעקבות דבריו המפורשים של רבינו השל"ה הק', כאן המקום להביא את הארתם של גדולים וטובים, חסידים ואנשי מעשה, על כך שבצוק העיתים ישנם רבים וגם טובים אשר טורחים ומגיעים ממרחקים ועולים לאתרא קדישא לשפוך שיח צקון לחשם אצל ציון המצויינת של התנא האלוף, גשים מול הציון באימה ופחד ושופכים ליבם בדמעות שליש ועיניהם מייחלות לאבינו שבשמים מי לישועה בגוף ומי לישועה בנפש, מי לרפואה ומי לנחת וכו' ולאחר שפרקו את מטענם ישנם כאלו החושבים כי די בזה ובטוחים כי כבר פעלו את הישועה המתבקשת. אולם

החמור והיה עולה על ידיו ועל רגליו, ועל הדרך היה גועה כבהמה וצועק: **היכן אני השפל נכנס למקום אה שלהבת להבת קוב"ה, וכל פמליא של מעלה הכא, וכל נשמות הצדיקים שמה.** ובעת ההילולא היה שמח שמחה גדולה, ושרף כמה בגדים יקרים לכבוד הרשב"י זיע"א, וגם הזקנים מהספרדים פה ידעו ושמעו זה"ע עכ"ל.

הרשב"י משפיע ברכה על השמחים בהילולא

מובא בספר שבחי דהרשב"י להגה"ח רבי ישעי' אשר זעליג מרגלית: ועיי"ש עוד בשער הכוונות שם, שרבינו האריז"ל ראה את רשב"י שם עומד על קברו כו' עיי"ש. מכאן הוא סמך לקול ההמון כקול שדי שאומרים בשם האריז"ל אשר ביום ל"ג לעומר עומד התנא הרשב"י על הציון הקדוש ומברך לכל אחד אחד הבאים למירון לכבוד שם קדישו לשמוח שם בשמחתו ויניח להם רשב"י ברכות על ראשם ונושעים. וכה אמר רשב"י בעצמו קודם הסתלקותו באדרא זוטא (סוף דף רצ"א ע"א) "דהא תמינא דקוב"ה וכל הני זכאי קשוט כולוהו חדאן בהאי הלולא דילי וכולוהו זמינן בהווא עלמא בהילולא דילי. זכאה חולקי" עכ"ל הווה"ק.

האור והשמחה בל"ג בעומר שלא בדרך הטבע

בספה"ק "בני יששכר" מסביר באריכות את כל גדולת תוקפו של יום ל"ג בעומר, ענינים וטעמים של הדלקת משואות האור ביום קדוש ונעלה זה. ורום שגב ענין השמחה הגדולה על הציון הק' באתרא קדישא מיון: "הנה רבי שמעון בן יוחאי קראוהו בוצינא קדישא, כי על ידו נתגלו באיתגליא סודות התורה, הוא סוד האור כי טוב הגנוז בתורה (ע"י זוה"ק רות סה ט"ב), על כן נקרא ספרו הקדוש זה"ר אור המבהיק מסוף העולם ועד סופו, אור הטוב הגנוז בתורה, על כן יומא דיקן, טו"ב ימים למתן תורה, אשר מתחיל להתנוצץ האור כי טוב בתורה, וכמו שכתבתי לעיל, הנה יום הזה ל"ג בעומר יומא דהילולא דרבי שמעון בר יוחאי, בו ביום עלה לשמי מרומים ומסתמא ביום זה נולד גם כן כי הקב"ה יושב וממלא שנותיהם של צדיקים מיום אל יום, הנה בו ביום שמתחיל האור כי טוב להאיר מן התורה, היינו טו"ב ימים קודם מתן תורה, בו ביום נתגלית הנשמה הקדושה בעולם אשר תגלה דרך אור כי טוב בתורה, על כן נקרא הקדוש הוא בוצינא קדישא (היינו נר הקדוש), בו ביום עלה לשמי מרומים (וה"ל רפ"ג, ה) וצווה לר' אבא לכתוב כל הגנוזי נסתרות אשר נתגלו, להשאיר ברכה מהארת האור הגנוז כי טוב, כמה דאת אמר (תהלים א, ה) "מה רב טובך אשר צפנת" וכו'. שמור לנו ולבנינו עד יתגלה במהרה אור משיח צדקנו, כמו שאמר רז"ל (רבנו בחיי פסוק ה) "ויאמר אלקים יהי אור" (בראשית א, ג), זה אורו של מלך המשיח, בזכות התעסקות בהאור כי טוב אשר השאיר בוצינא קדישא לברכה ולחיים ולאור לכל ישראל.

ובזה תבין מנהג ישראל תורה הוא להדליק נרות ומאורות ביום זה, לכבוד האור כי טוב שמתחיל להתנוצץ ביום זה היקר ל"ג בעומר טו"ב ימים קודם מתן תורה, ולכבוד נשמת מאור התורה בוצינא קדישא אשר נתגלה ביום הזה, וביום הזה עלה לשמי מרומים, והוא יומא דהילולא דיליה, לאורו נסע ונלך לכבוד ספרו הקדוש זהר המאיר ומבהיק מסוף העולם ועד סופו, אשר כתב ר' אבא ביום הזה, והוא מאיר לנו בגלותנו עד כי יבא משיח צדקנו, דאתמר ביה (א, ה) "מה רב טובך אשר צפנת" ע"ב ס"ג מ"ה ב"ר, זה אורו של מלך המשיח יבא במהרה בימינו ויגלה לנו האור הגנוז, והמשכילים יזהירו כזהר הרקיע (דניאל ג, א), ותבין לפי זה אשר נתממת לנו מאנשי אמת, אשר השמחה ביום הזה על ציון ר' שמעון בן יוחאי היא שלא כטבע דכתיב (משלי ג, ט) אור צדיקים ישמת. (בני יששכר מאמרי חודש אייר מאמר א)

חלילה להם לשכוח כי בעידנא דשמחה של הרשב"י הם נמצאים ונוכחים בגופם באתרא דמה, שהוא בעצמו ביקש שישמחו בשמחתו, ואשר ע"כ חלילה להם לבל ידלגו על חלק זה של מצוות היום וקדושת המקום וישתתפו בפועל בשמחה, בשירה ובריבודים, אם מעט ואם הרבה, וכבר אמרו חז"ל: "אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכון ליבו לשמים".

"בפנים יום-כיפור ובהין שמחה-תורה"

אחת ההגדרות היותר ידועות, המיטיבה לאפיין את האווירה השוררת בל"ג בעומר במירון, היא ההגדרה שהגדיר אותו יהודי מארץ ישראל באוניו של הר"ק מרוז"ן, שהסכים ונהנה מההגדרה הקולעת, נענע בראשו ואמר לו: "אכן, כך צריך להיות". היה זה בעת שהגיע אותו יהודי אל הסא קדישא רבי ישראל מרוז"ן ז"ע, והוא שהיה ידוע באהבתו ובערגתו לארצנו הק', תהלוכותיה ואנשיה, התעניין בהתעניינות מעמיקה אודות כל הנעשה והנשמע בארץ הקודש. משהגיע לפרק מירון וההילולא דרבה של הרשב"י ביום ל"ג בעומר, חקר ודרש אצל אותו יהודי וביקשו שיתאר לו את סדר הדברים הנהוג במירון ביום ל"ג בעומר והיאך חוגגים עם ישראל את יום ההילולא שם. החל היהודי לתאר את התפילות והבכיות הבוקעות רקיעים, בהן שופכים יהודים את ליבם כמים בתוכי המערה, ועם זאת את השמחה וההילולא, הריקודים, השירות והתשבחות אשר יהודים שמחים בהם בכל ימים ונפפש בשמחה עצומה מחוץ למערה, בתארו את כל הנ"ל הנדיר החסיד ואמר ש"בתוך חדר המערה ההתעוררות היא ממש כמו ביום-הכיפורים, ואילו מבחוץ השמחה היא ממש כביום שמחת-תורה". כאמור, הר"ק מרוז"ן נהנה מאד מהתיאור ומההגדרה, נענע בראשו ואמר לו כי "אכן, כך צריך להיות!".

הרשב"י מקפיד לבל יבוא עצב ביום שמחתו

בספה"ק "פרי עץ חיים" לרבי חיים ויטאל מביא דבר נורא שקרה לרבי אברהם הלוי, שהיה אף הוא מגורי האריז"ל. הוא היה רגיל לומר בכל יום בתפילת שמ"ע את תפילת "נחם" בברכת ירושלים, וכך גם נהג בהיותו במירון על ציון הרשב"י כאשר שהה שם עם רבו האריז"ל. הרשב"י נתגלה אז אל האריז"ל וממשמעות דבריו הקדושים הקפיד על הר"א הלוי על שכביכול התפלל ביום זה את התפילה השייכת לאבלות, ונענש. "...ועוד שם העיד לי הר"א [אברהם] הלוי כי הוא היה נוהג לומר נחם בכל יום בברכת תשכון, וכשסיים אחר התפילה אמר מורי ז"ל בשם רשב"י הקביר שם שאמר לו, אמרו לאיש הזה למה הוא אומר נחם ביום שמחתו, לכן הוא יהיה בנחמה בזמן קרוב, וכן היה. לא יצא חודש שמת בנו הגדול וקיבל כוס נחמה עליו".

שמחתו של בעל האוה"ח הק' ביום ההילולא במירון

בשנותיו של הגה"ק רבי שמואל העליר זצ"ל, אב"ד דעיה"ק צפת, התעורר פולמוס אודות מנהגי השמחה של הילולת הרשב"י, ואז הוא יצא בקונטרס מיוחד בשם "כבוד מלכים" להגן על המנהגים המיוחדים לל"ג בעומר בהדלקה וריבוי השמחה בהילולא דרשב"י. בין דבריו הוא מביא עדויות נאמנות על השתתפותו של רבינו בעל ה"אור החיים" הק' בהילולת הרשב"י ברוב דחילו ורחימו ועל השמחה הגדולה בה היה שרוי, וז"ל: "וחוששני מעונש מי שמערער על זה, ומעיד אני באמת כי בילדותי שמעתי פה מרביני קשיאי רבני הספרדים, אשר אבותם ראו וסיפרו להם, כי הר"ק רבי חיים בן עטר ז"ע היה פעם אחד בהילולא פה עיה"ק צפת ת"ו, וכשעלה למירון והגיע לתחתית ההר שעולים משם אל הקודש, ירד מן

החלאקע'ס על ציון הרשב"י מתוך שמחה עלילאית

מנהג עתיק יומין נהגו בישראל לקיים את מצוות "ראשית הגז" לצאן קדשים ילדי ישראל בעריכת החלאקע'ס על ציון הרשב"י ביום ל"ג בעומר מתוך שמחה עלילאית, ומקורו קדוש במנהגי הארז"ל. וכך כותב בספר "חבת ירושלים":

ויהי בבוקר אחר התפילה עושים תגלחת לבנים קטנים בפעם הראשון, כמ"ש בפע"ח שער ספה"ע (פ"ו) העיד לי הר"י הוא ר' ישראל סרוק ז"ל, ששנה אחת קודם שהכיר להאר"י ז"ל, הלך לשם לגלח את בנו במשחה ושמחה בימים ההם עכ"ל, ובס' משנת חסידים מס' אייר (פ"א) מצוה לשמחה שמחת רשב"י כו' וכ"ש אם הוא פעם ראשון שמגלח ראש בנו "ומניח הפאות" שהוא מצוה עכ"ל.

ונוהגים שמולכים מקודם את התינוק המתגלח לציון ר"ה הסנדלר בתוף ומחול, וחוזרים לחצר רשב"י ומגלחים שם סמוך לפתח ביהמ"ד, ומברכים מי שברך, ויש מביאים בניהם מארצות רחוקות, שגוררים להניח מצות הפיאה במקום הקדש, וממתינים על שעת הכושר לילך אפי' שיהיה הילד בן כמה שנים. והרי שמחת מצוה גוררת מצוה, וכל היום שמחה ושישון ליהודים, ונוהגים לעשות הדלקה גם לבילי ל"ד לכבוד הנכנסים ביום ל"ג בעומר, שמחו צדיקים בה' והרנינו כל ישרי לב".

להזהר מלמנוע את השמחה בל"ג בעומר

עוד מובא בספר "חבת ירושלים" דבר אלו שניסו לבטל את השמחה בל"ג בעומר במירון:

נהירנא ששמעתי מפי מו"ר מוהר"מ ז"ל (הרה"ק ר' מרדכי מקרעמניץ) שהזכרתיו בפתח שערי ירושלים, איך שמע שגדול הדור אחד רצה לבטל, או ביטל שמחת ל"ג בעומר וקיבץ אנשים ונשים שהיו נדמה בעיניו כהוללות ח"ו ולשמחה זו מה עושה, ונגזר עליו גז"ה, וכמדומה לי שלא השלים שנתו רח"ל (ועיין מ"ש בענין זה עוד בס' עדן ציון מערכת רשב"י עכ"ל).

ובספר "מצבות קודש" שהובא בספר "ענף עץ אבות" (עמ' 10) מובא סיפור נורא אודות מי שרצה לבטל את השמחה ביום ל"ג בעומר במירון, וכך מובא שם:

שמעתי מעשה שארע לפני שנים במירון, בגביר שא לקברו של רשב"י בל"ג בעומר יחד עם בנו יחידו, ובראותו את אשר שמחים על ציון רשב"י, צעק בצעקה גדולה: "רשב"י מת ביום זה וראוי לכבות בכיה גדולה ביום זה, ואתם עוד שמחים?" וגער בהם בנייה גדולה, ונתבלבלה השמחה.

ומחרת נפל בנו יחידו של הגביר הלז למטה ונחלש למת. בלילה חלם הגביר הלז כי רשב"י דובר אליו בחלום: "אתה בטלת את שמחתי, לכך בטלה שמחתך". משנודע לכולם מהחלום, ראו בכך כי ניחא לו לרשב"י בשמחה זו, והמשיכו לעשות שמחה גדולה מאותו זמן, ככל האפשר.

נס נפלא בזכות השמחה בהילולת הרשב"י

בספר "גדולת יהושע" מובא סיפור מעניין על נס ופלא שאירע למי שתרם מהונו והתאמץ בגופו עבור שמחת הרשב"י בל"ג בעומר והגביר את השמחה שם, וז"ל:

סיפר השד"ר שבאותו שנה היה מעשה נורא בל"ג בעומר במירון אצל ציון התנא הקדוש רבי שמעון בן יוחאי זעזעוני"א, א, דהמנהג שעושים שם הדלקה והיו נוהגים בכל שנה למכור זכות ההדלקה בעד מעות הרבה, ובאותה שנה קנה זכות ההדלקה איש נגיד אחד בעד עשרת אלפים גילדן, הון רב מאוד בימים ההם. ואחר שעשו ההדלקה שהיתה על גג המערה והתחילו לרקוד, היה שם עולם גדול על הגג יותר מהכיל, והצפיפות והדחק היה עד אין לשעה, וככה זמרו ורקדו בהתלהבות ובהתרגשות דקדושה. ובגודל הלחץ זו הדחק נפל האיש הנ"ל שהדליק את ההדלקה מן הגג ר"ל ונשברו רגליו ל"ע, ומפני שכל העולם היו מזמרים ורוקדים ברוב התלהבות, לא ראו ולא הרגישו שאחד נפל מן הגג. והוא שכב על הארץ ביסורים גדולים, וביקש וצעק שיבואו לעזרתו, ולא נשמע קולו מפני קול המזמרים.

אחרי זמן עבר שם איש אחד והרגיש שיש אדם שוכב על הארץ, וניגש אליו ויספר לו את אשר קרהו. והאיש הזה נטלו בידו ויניחיהו באחד החדרים הסמוכים לשם, והלך לבקש איזה רופא, שהיה דבר קשה למצוא אז במקום ההוא, והיה צריך לנסוע עם עגלה עד הכפר הסמוך. והביא לו איזה רופא, וביני לבני עברו כמה שעות, וכאשר בא האיש עם הרופא לחדר שהניח שם את החולה, לא מצאו שם, והיה לו עוגמת נפש מי יודע מה נעשה עמו, והלך האיש לבקש ולשאול מי יודע מה נעשה עמו, וכאשר התחיל לבקשו, פתאום ראה אותו שהוא מרקד בהתלהבות גדולה. וניגש אליו ושאלו מה היה, והתחיל האיש לספר שכאשר הניחו שם בחדר, פתאום נתגלה אליו התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי ואמר: אתה עשית היום השמחה הגדולה לכבודי, על כן אתה צריך להיות בריא, ונתן ידיו הקדושים על רגליו השבורים ר"ל, ונתרפאו מיד, ועמד על רגליו והלך חזרה לרקד כאילו לא אירע כלום.

לשמחה מה זו עושה - מפייהם ומפי כתבם

מזה דורות רבים, אשר כל התיירים הבאים בשערי ארצנו הק' אשר זכו להשתתף בהילולא קדישא לא יכלו לבלות את גרשותיהם והעלום על הכתב, כל אחד מזווית ראייתו. הצד השווה שבהם, שכולם מציינים את השמחה היתירה השורה במירון ביום ההילולא.

נביא כאן אחדים מאותם תיאורים שהובאו בכתובים.

"רבי יוסף סופר סיפר בשנת תקכ"ב לפ"ק, על העליה לציון רשב"י... בל"ג בעומר הנקרא "הילולא דרשב"י", ויש להם קבלה מקדמת דנא שבאותו היום צריכים לשמחה ולעשות סעודות גדולות, בתופים ובמחולות, ככל מה דאפשר.

(ס' מצבות קודש, הובא בס' "ענף עץ אבות" עמ' 10)

רבי בנימין והנוסע השני, מתאר את סדר היום על ציון רשב"י בל"ג בעומר בזמנו, וכך הוא כותב: "בליל יום שמונה-עשר באייר תתחיל העבודה זו תפילה. בראשונה ילמדו בספר הזוהר, ובחצות הלילה יתפללו תפילות מיוחדות בשיר ורגנה, ותגלו החזרה אשר יתעוררו במחול עד אור הבוקר, ובכל המקום הזה ישמע קול צהלה וחדוה..."

(ס' צפת, הובא בס' "ענף עץ אבות" עמ' 10)

זכיתי להיות בל"ג בעומר במירון, תהילות לק"ל, אחי רועי, אין אני יכול להעלות על הכתב גודל השמחה, אשרי מי שראה זאת. ליל ל"ג בעומר בערב עושים ההדלקה על קבר רשב"י, אחר שמכריזין ומוכרין ההדלקה בדמים יקרים, וכל הלילה וכל היום השמחה גדולה עד רום הרקיע, בנבל וכנור ובתופים. והנה, מי שלא ראה זאת, לא ראה שמחה מימיו.

(טל ירושלים עמ' 14)

אלה מזה ואלה מזה בזמרי מזמרים, בקול תרועה, תוף וכנור נעים גם נבל, מרקדים, ששים ושמחים בשמחת התנא, מנצחים בשירי זמרה "בר יוחאי".

כל גגות הבית אשר ממעל, וכל פינות החצר אשר מתחת, מלאים אנגודות, חבורות חבורות, מזמרים מנגנים, מפזזים מכרכרים, בכל עוז בשיר בשבח, לא ראייתו ואבותי לא ספרו לי לשמע אוזן נהייתה כמוהו.

אזרתי לראות בשמחת אחי השמחים בגיל בחצר, ובעומדי מעט שם והנה תאוה נפשי לעלות הגגה לשמח עמם למעלה, ובהתלהבותי אחר כך בפנים אל תוך בית המדרש, בקרע סגור לבי אף נסמ יוהי למים, לקול בוכים על ציון קבר התנא, אין קץ לקול הבכי אשר בפנים, ואין כלות לשמחה אשר בחוץ.

עמדתי בקצה החצר בעינים צופיות, נזילים דמעות שמחה על כל הטוב אשר גמל עמדי לראות את כל זאת בעיני, לקחת חבל בנחלת שמחת התנא הקדוש ביום הנורא הזה.

(ס' מסע מירון שנת תרמ"ט)

בכח השמחה ביום זה לבטל הדינים מעם ישראל

צדיקי הדורות היו תמיד מזכירים באמרות קדשם את מעלות יומא דהילולא רבה וכח סגולתו.

הרה"ק ה"אביר יעקב" מסאדיגורה התייחס אף הוא באמרות-קודשו למהות השמחה ביום הקדוש ל"ג בעומר. מעניין לציון כי את אמריו אלו השמיע בפני חסידיו בל"ג בעומר בעיצומה של מלחמת העולם השנייה. בין דבריו הוא אמר-מייחל לישועתן של ישראל במפלת הרשע (כאשר הכונה לרשע הידוע צורר היהודים ימ"ש), וכך אמר: "... שתהיה ישועה לכלל ישראל, והרשע השונא של כלל ישראל יהיה לו מפלה והרע יתבטל. יש בכח זה היום שתהיה ישועה לכלל ישראל. היום ל"ג בעומר הילולא רבה של התנא רשב"י, אהנו מאמינים שיש בכח זה היום, בזכותו הגדולה, שתהיה ישועה לכלל ישראל, והרשע השונא של כלל ישראל יהיה לו מפלה והרע יתבטל.

בל"ג בעומר שורה שמחה, כי בימי הספירה שורה בחינת אלוקים - דין, ובל"ג בעומר הוא המתקת הדינים ע"י התגלות הזוהר הק', וכשנתמקים הדינים אז הוא שמחה גדולה וכו'... אבל השמחה האמיתית היא התורה הקדושה, וע"י שבני ישראל מתדבקים בלימוד התורה הקדושה, אין לרע שום שליטה ונעשה בטל ומבוטל. והוא 'גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך' (תהלים קיט, יח), "גל" - ל"ג בעומר, "עיני" - עין ה' אל יראוי למיחלים לחסדו (ס"ג, לג, יח). בל"ג בעומר מהמתמקת הדינים נשפעים חסדים, "ואביטה נפלאות" - ורואים נפלאות מישועת כלל ישראל. איך? "מתורתך" - ע"י שמתדבקים בתורה הקדושה ומחנכים את הדור הצעיר על ברכי התורה והמסורה, באים לביטול הרע ומשפיעים השפעות טובות."

ובשנה אחרת כשדיבר בל"ג בעומר אמר: היום ל"ג בעומר הילולא רבא של התנא רשב"י ז"ע ועכ"ל, היום הזה הוא בחינת וגילו ברעדה, יש כוח ביום הזה לפעול ישועות בשמחה.

הרה"ק מהוסיאטין ז"ע בעל "אהלי יעקב" דיבר על מעלתו של יום ל"ג בעומר הן ברוחניות והן בגשמיות, וכך אמר: ל"ג בעומר הוא גם עת רצון להתפלל על הארה רוחנית, הארת החכמה. איתא בזה"ק פ' האזינו שר' שמעון בר יוחאי אמר, שכולם שמחים בהאי הילולא דילי, וצריך להבין מה ענין השמחה. אכן ביום הילולא דרשב"י היתה עת רצון ובאה הארה רוחנית הארת החכמה לתלמידיו, והיא הביאה שמחה בליבם וכו'.

ל"ג בעומר הוא עת רצון גם להמתקת הדינים. רשב"י היה עוסק בכך במסירות-נפש וכו'... הוא אשר אמרתי ל"ג בעומר הוא גם עת רצון להמתקת הדינים ואנו צריכים עכשיו לכך וכו'.

(אהלי יעקב להרה"ק מהוסיאטין)

יום ל"ג בעומר מושווה לפורים וליום-הכיפורים

ידועים הם דברי צדיקי הדורות, שהשוו את קדושת יום הפורים לקדושת יום הכיפורים, עד שאפילו אמרו כיפורים=כפורים, ודורשי רשומות היו אומרים כי מה שפועלים ביום הכיפורים בבכי אפשר לפעול ביום הפורים ע"י שמחה. לענינו מציינו שהרה"ק פ' השר-שלים" מבעליזא ז"ע השווה את יום ל"ג בעומר ליום-הכיפורים, וכן היו צדיקים שהיו משווים את מעלתו של יום ל"ג בעומר למעלת יום הפורים. הם מצאו אסמכתא לכך מדברי השר"ע הלכות ר"ח ס' תכ"ח "לעולם ביום שיהיה פורים יהיה ל"ג לעומר, וסימן פל"ג". הרה"ק ה"תפארת מנחם" מביא-א-טשרנוביץ היה אומר כי דין ל"ג בעומר כדין פורים, שבו נפסק ההלכה כי "כל הפושט יד נותנים לו", וכן כי "עיצומו של יום מכפר" בדומה לנכתב על יום-הכיפורים. והיה מפתיר ואומר כי "העיקר שנדע איך לפשוט יד ומה לבקש".

